

הקמת סיירות צה"ל ראיון עם מיכה בן-ארי (קפוסטה)

"אני ומאיר הר-ציון החלטנו שצריך להקים פלוגה, כי מחלקה לא מספיקה לנו אם אנחנו נצטרך להיות חוד כמו בפעולת התגמול בכיסופים ובעוד פעולות דומות, כגון: בית ליקיא, ינחלין.

בתור פלוגה נוכל גם לעשות את הפעולות הללו וכן להיות חוד החנית. אז יצאנו ארול (אהרון אשל), אני ועוד כמה מהמחזור הזה לקורס קצינים וכשהורנו מהקורס לקחנו את פלוגה א' שסיימה קורס מ"כים וחלקנו אותה לחצי. חלק המשיך בתור מ"כים, שהתפזרו לצנחנים וחלק הפכו לגרעין של הפלוגה החדשה. כך הקמנו את הפלוגה החדשה ועמה המשכנו לבצע חלק גדול מפעולות התגמול. ביצענו הרבה פעולות עד שהפלוגה הזאת התחילה לערער. היו הרבה נפגעים והיו הרבה פצועים ולחץ באידי קיבל את הרעיון שנקיים סיירות:

צריך לזכור שכשעוד היינו מחלקה היה מושג כזה, של סיירים שמובילים את הכוחות ליעד. אם פלוגה, לדוגמא, עם מ"פ כמו מוטה גור או רפול, היו רוצים לעשות מסע של כמה ימים בנגב, היו צריכים לקחת סיירים שיובילו את המסע. בפועל, הסייר היה הופך להיות המפקד של הפלוגה הזו, משום שהוא היה צריך להורות למ"פ מתי לנות, מתי לתת לחיילים לשתות, באיזו שעה ילכו לישון וכו'. כך הסייר היה הופך להיות המפקד של כל המסע. אז אמרו שזה לא ייתכן ושהמ"פ צריך לדעת להוביל בעצמו.

זה היה אחד השיקולים להקמת פלוגת סיור – לתת לסיירים תפקיד במסגרת מחלקת הסיור ושלא יובילו יותר סיורים.

מאיר הגיע למסקנה שצריך להקים פלוגת סיור שתפרוץ ותחזור חזרה לאחור ולא תמשיך קדימה. כשהתקדמנו קדימה, הפכנו להיות לוחמים. אך תפקיד זה היה פחות מודיעיני ויותר קומנדו – לעשות פשיטות וכו'. את זה יכלה לעשות כל פלוגה כמעט, אז לא צריך אותנו בשביל זה.

מאיר אמר "בואו נבנה יחידה שתהיה תחת פיקוד המטכ"ל ולא חטיבת הצנחנים". הרעיון הראשון של סיירת מטכ"ל היה אם כן של מאיר.

הכוונה שלנו הייתה לעזוב את הצנחנים ודבר ראשון – לא להיות עמם יחד אלא לעבור למחנה אחר ולקבל את ההוראות ישירות מן המטכ"ל. קיבלנו את מחנה הסטאף והרעיון התחיל להתפתח על הנייר. אמרנו שניקח מהפלוגה שלנו, פלוגה א', את הגרעין. את החלק השני נשחרר לפלוגה הנוספת.

בשלב הבא שלחנו אנשים לקורס קצינים, את דב תמרי, יוסי יפה, צביקי נור, אפריים בר. החלק השני של הפלוגה נשאר עם עובד (אחד המ"מים שלנו) ונאמר לו להקים פלוגה חדשה.

תוך כדי ההתארגנות המשיכו פעולות התגמול ובפעולה בא-רהוזה נפצענו כולנו. בזמן שהותי בבית החולים בא אריק שרון לבקר אותי, סיפר לי שמאיר במצב לא טוב ושייקח זמן עד שהוא יחזור לעצמו. הוא ביקש ממני שאני אמשיך את הקמת הסיירת.

יצאתי מבית החולים והקמנו אותה על הנייר.

היו לי שלושה מ"מים – דב תמרי, אפריים בר ויוסי יפה ואני הייתי המ"פ במקום מאיר. בגלל שהייתי עוד בטיפולים בביה"ח, שמתו את דב שיהיה אחראי על הפלוגה הזאת בשלב הראשון, כדי לבצע את התכניות. בשלב זה אני הייתי מדדה – בא והולך מהפלוגה – לא יכלתי אז ללכת עדיין בשל הפציעה ברגל.

פעולות התגמול המשיכו ואנשים המשיכו להיפצע ולהיהרג. אז בא מבצע קדש וכבר היו לי כמה פצועים, אפריים ויוסי היו פצועים ורק דב היה בריא. במקום יוסי, שהיה פצוע קשה, קיבלנו את צביקי נור ואפריים בא עם יד בגבס וכך יצאנו למבצע קדש.

במבצע קדש שוב נפצעת ובלב זה אמרתי שאני רוצה לעזוב את הצבא. הסתיימה שנת הקבע שלי וכשאמרתי לאריק שאני רוצה ללכת הוא ענה "אתה לא עוזב, אתה נשאר".

ונשארתי. בלי משכורת ובליל לדבר, אך גם לא הייתי משוחרר משום שלא הלכתי לבקו"ם כדי להשתחרר!

שרתתי עד אחרי קדש ואז שוב פניתי לאריק ואמרתי לו שאני משרת כבר חצי שנה בלי שחתמתי על שום דבר. לבסוף הוא שחרר אותי וגם קיבלתי משכורת קבע רטרואקטיבית על הזמן הנוסף ששרתתי.

מאיר הר ציון החל להבריא והתחיל לשוחח עם קרוב משפחה שלו – אברהם ארנן, שהיה קצין מודיעין, על הנושא של יחידת המטכ"ל שהוא רוצה להקים. אז הם העלו את הרעיון שאפשר להקים את היחידה תחת ענף מודיעין של מטכ"ל. מאיר בא אלי ואמר "תתגייס מחדש, אנחנו מקימים את היחידה!". אז התגייסתי.

שוב היינו שלושה קצינים בסיירת – אברהם ארנן, שהיה בקבע, אני ומאיר, שהיה אזרח – מאיר לא יכל להישאר בצבא יותר, היו לו אז כבר 100% נכות. הכיוון שלנו היה הסתערבות ולכן לקחנו אנשים כהי עור שיודעים ערבית והסתבר מהר מאוד שהם טובים בערבית אך הם לא יכולים להיות לוחמים. אז עם שבתאי שביט חיפשנו אחר אנשים אחרים שרק יודעים טוב ערבית. הגרעין היה: דאוד (אלי גיל) מהמחלקה של דויד, את גייבלי גם לקחנו ועשינו להם תרגילים קשים.

אחד התרגילים שעשינו לגייבלי – הפכנו אותו לדייג מצרי ורצינו לבדוק אם הוא עומד בכיסוי שלו כמו שצריך. אחרי שהכנו אותו, לקחנו אותו לאשקלון. זה היה יום חורפי, קר והים היה סוער. אמרנו לו – "אתה נכנס עכשיו למים ויוצא כאילו שהסירה שלך נטרפה. אתה דייג מצרי ויש לך את כל הנתונים – היכן קנית את החולצה ומה היה המחיר, היכן אתה גר וכל הפרטים שלך.

אחרי שאתה יוצא מהמים, אתה הולך ומבקש עזרה. הם בטח יתפסו אותך וייקחו אותך לצבא ויכניסו אותך לבית סוהר ונראה איך אתה מתנהג בבית הסוהר. יכול להיות שאף יכניסו אותך לתא עם מסתננים ערבים אמיתיים". עד היום אני זוכר את התמונות האלה – איך שהכנסנו אותו למים והוא קפא מקור ואחרי שהוא יצא, דפק בדלת של הבית הראשון והתחיל לדבר בערבית – וישר טרקו לו את הדלת.

הוא דפק בדלת של הבית השני והם אמרו לו שימתין בעודם מצלצלים למשטרה. המשטרה באה מיד ואנחנו עומדים ברחוב ורואים אותו מתחנן. דבר ראשון שהם עשו זה החטיפו לו שתי סטירות. אנחנו הזדעזענו – אך לא התערבנו. (אח"כ הם בעטו בו – אני במקומו כבר הייתי נופל על הרצפה... והוא בוכה, מתחנן, אבל אף מילה בעברית!).

השוטרים הכניסו אותו למכוניתם ונסעו. בשלב זה אברהם ארנן החל לעקוב אחריהם. בשלב מסוים, כשהכניסו אותו לתא מעצר עם עצירים מסתננים והם לא גילו מי הוא – אברהם ארנן פנה לשוטרים ואמר שאנחנו רוצים לעשות אותו למשתף פעולה וכך הוצאנו אותו. מאוחר יותר שלחנו להם מכתב וכתבנו להם "אתם לא שווים כלום, לא גיליתם שהוא ישראלי והוא משלנו..."

עבור גייבלי זה היה תרגיל לא קל... הוא ישב שבוע ימים בבית הסוהר עם המכות ועם הכל...